

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště lesnické Křivoklát, Písky 181

Adresa: Písky 181, 270 23 Křivoklát

Identifikátor školy: 600 007 979

Termín konání inspekce: 15., 16., 19. a 20. leden 2004

Čj.:	b6-1020/04-5102
Signatura:	kb6zx509

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve středním odborném učilišti lesnickém (dále SOU) v předmětech český jazyk a literatura, občanská nauka a matematika v učebních oborech 23-66-H/001 (Mechanik opravář - lesní stroje a zařízení), 33-56-H/003 (Truhlář - dřevěné konstrukce), 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Dále personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v bloku odborných předmětů (technologie a myslivost) a odborném výcviku u učebního oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a personálních podmínek výchovné činnosti domova mládeže SOU.
2. Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve středním odborném učilišti v předmětech český jazyk a literatura, občanská nauka a matematika v učebních oborech, 23-66-H/001 (Mechanik opravář - lesní stroje a zařízení), 33-56-H/003 (Truhlář - dřevěné konstrukce) a 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Dále materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v bloku odborných předmětů (technologie a myslivost) a odborném výcviku u učebního oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a materiálně-technických podmínek výchovné činnosti domova mládeže SOU.
3. Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve středním odborném učilišti v předmětech český jazyk a literatura, občanská nauka a matematika v učebních oborech 23-66-H/001 (Mechanik opravář - lesní stroje a zařízení), 33-56-H/003 (Truhlář - dřevěné konstrukce), 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Dále průběhu výsledků vzdělávání a výchovy v bloku odborných předmětů (technologie a myslivost) a odborném výcviku u učebního oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a průběhu výchovné činnosti v domově mládeže SOU.
4. Začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a první pomoci do vzdělávacích programů SOU u sledovaných učebních oborů v kalendářním roce 2003.
5. Kvality zabezpečení odborného výcviku na smluvním pracovišti SOU u učebního oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště lesnické Křivoklát, Písky 181 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je od 1. října 2001 Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 01 Praha 5 (Zřizovací listina č. j. OŠMS/5962/2001 ze dne 6. prosince 2001).

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 2003 (č. j. 32 345/02-21 ze dne 13. ledna 2003 – dále jen Rozhodnutí) jsou ve středním odborném učilišti vyučovány tříleté učební obory 23-66-H/001 (Mechanik opravář - lesní stroje a zařízení), 33-56-H/003 (Truhlář - dřevěné konstrukce), 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) v šesti třídách s celkovým počtem žáků 135. Kapacita školy (175 žáků) je využita na 77,1 %. Součástí školy je domov mládeže s kapacitou 130 lůžek a školní jídelna s kapacitou 180 jídel. V době inspekce bylo ubytováno 115 žáků (tj. 88,5 % z celkové kapacity) a průměrně bylo denně vařeno 118 obědů.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z celkového počtu deseti pedagogických pracovníků, kteří personálně zabezpečovali sledovanou výuku tří všeobecně vzdělávacích předmětů (český jazyk a literatura, občanská nauka, matematika) u tří sledovaných učebních oborů, dále u dvou odborných předmětů (technologie, myslivost) a odborného výcviku u jednoho učebního oboru, splňovali celkem tři učitelé podmínku pedagogické a odborné způsobilosti, tři splňovali pouze podmínku odborné způsobilosti a čtyři nesplňovali tyto dvě podmínky. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost se negativně projevila ve výuce občanské nauky, která je vyučována třemi učiteli bez předepsané kvalifikace a zčásti ve výuce českého jazyka a literatury, kterou ze tří vyučujících učí opět dva bez pedagogické a odborné způsobilosti. Matematiku vyučuje učitelka se způsobilostí pro výuku matematiky pro základní školy, výuku vedla odborně i pedagogicky s přehledem a správně. Sledované odborné předměty technologie a myslivost vyučují tři učitelé, z nichž jeden nesplňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Chybějící odborná způsobilost se nepromítla ve sledované výuce negativně, protože vyučující disponoval velmi dobrou odbornou erudovaností v daném oboru. Velmi dobře vedený výcvik ve škole i na smluvním pracovišti zastřel nedostatek pedagogické nezpůsobilosti všech čtyř mistrů. Vzhledem k převládajícímu počtu pedagogických pracovníků bez pedagogické způsobilosti se vedení školy zaměřuje při rozdělování hodin do úvazků na zabezpečení odborně vzdělávacích předmětů a praxe, což se negativně promítlo u sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětů. Proto bylo personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů hodnoceno jako vyhovující. Ředitel školy i výchovný poradce splňují podmínky pedagogické i odborné způsobilosti pro výkon funkcí.

Organizace činnosti a provoz školy jsou dány organizačním řádem č. j. 1/2003 ze dne 1. ledna 2003. Tento dokument velmi dobře, stručně a výstižně stanovuje základní činnosti SOU a systém řízení. Je účelný, funkční a vyplývají z něho základní kompetence vedoucích pracovníků. Zjištěným nedostatkem bylo nejmenování vedoucího nebo alespoň pověřeného vychovatele pro řízení úseku výchovy mimo vyučování, což představovalo nedodržení vnitřní organizace SOU v článku VI. výše citovaného dokumentu. Dalším dobře zpracovaným dokumentem je Vnitřní řád školy č. j. 4/2003 ze dne 1. ledna 2003, který velmi dobře postihuje práva a povinnosti žáků. Informační systém je kvalitní a je založen hlavně na osobním jednání mezi vedením a ostatními pracovníky (jedná se o každodenní kontakt ve škole i na pracovištích odborného výcviku). Informace s dlouhodobou platností jsou viditelně zveřejněny na nástěnkách v obou budovách školy. Zákonní zástupci jsou pravidelně zváni dvakrát ve školním roce na třídní schůzky. Pro rodiče žáků prvních ročníků se pro jejich zvýšenou potřebu informovanosti organizují již v červnu po přijetí na školu vstupní třídní schůzky. Existujícími poradními orgány vedení školy jsou pedagogická rada, týdenní pravidelné porady vedení (pondělí porady zaměřené na výchovně-vzdělávací proces, páteční porady zaměřené na odbornou praxi žáků). Předmětové nebo metodické komise nejsou zřízeny, což se promítlo negativně například při plánování učiva a následně chybějící větší provázanosti výuky mezi učiteli všeobecně vzdělávacích předmětů a odborných předmětů.

Pro začínající a nekvalifikované zaměstnance není zaveden institut uvádějících učitelů, chybí jim metodická pomoc. Ostatní vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků pro zajištění organizace chodu školy je velmi dobré, každý má přesně stanovenou náplň práce, která je každodenně a dobře kontrolována. Četnost hospitační činnosti u teoretického vyučování a odborného výcviku prováděná vedením školy se výrazným způsobem liší. Odborný výcvik je často kontrolován, ale teoretické vyučování podstatně méně (vedením školy provedlo pouze šest hospitací u teoretických předmětů za školní rok), což se projevilo v kvalitě výchovně-vzdělávací činnosti popsané u sledovaných předmětů. Vedení školy nemá

zpracovaný dlouhodobější a systematický způsob řešení personálních podmínek školy. Operativní zajišťování výuky je organizačně zvládnuto velmi dobře. Z pohledu řešení pedagogické způsobilosti pracovníků byly zjištěny nedostatky (např. v jejich vedení a nepřijímání následných opatření). Další vzdělávání je velmi dobře zaměřeno na odborné zaměření a cíle školy. Jedná se například o zajišťování odborné literatury pro pracovníky a žáky nebo například tvorbu metodických materiálů pro výuku (pracovní listy pro odborný výcvik).

Prováděné průběžné hodnocení pracovníků vedením školy má kladný vliv na kvalitu jejich práce. Jedná se o operativní promítání výsledků hodnocení do osobních příplatků nebo mimořádných odměn. Nedostatkem je nestanovení trvalejších kritérií pro toto hodnocení. Slabším místem bylo málo využívané vlastní sebehodnocení, a to jak vedoucích, tak i ostatních pracovníků.

Oblast personálního zabezpečení výuky ve škole byla hodnocena jako vyhovující, v ostatních částech personálních podmínek vzdělávání a výchovné činnosti školy byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Hodnocení personálních podmínek výchovné činnosti domova mládeže

Výchovnou činnost v Domově mládeže zabezpečuje sedm vychovatelů, z oho dva na poloviční úvazek. Počet vychovatelů ve vztahu k počtu ubytovaných žáků je v souladu s vyhláškou o střední škole. Ředitel DM a tři vychovatelé splňují podmínky požadované právním předpisem pro odbornou a pedagogickou způsobilost pedagogických pracovníků. Dvě vychovatelky jsou absolventkami střední pedagogické školy, obor učitelství pro mateřské školy. Dva vychovatelé jsou absolventy střední školy s maturitou, ale pedagogickou způsobilost studiem nezískali.

Rozpis služeb umožňuje pokrýt mimovyučovací dobu žáků i noční dozor. Pro vedení zájmové činnosti se každý z vychovatelů zaměřil na dílčí oblast a společně pokrývají spektrum činností obvyklých na tomto typu domova mládeže.

Ředitel učiliště a domova mládeže nejmenoval vedoucího vychovatele, úsek řídí sám, přestože v Organizačním řádu čj. 1/2003 ze dne 1. ledna 2003 je uvedeno, že úsek výchovy mimo vyučování řídí ředitel SOU prostřednictvím pověřeného vychovatele. Poradní a metodické orgány pro činnost domova mládeže ustaveny nebyly, poradním orgánem společným pro všechny vnitřní úseky učiliště je pedagogická rada, již se zúčastňují všichni vychovatelé. Porady vedení učiliště navštěvují vždy dva v době porady sloužící vychovatelé, kteří přenášejí informace ostatním vychovatelům i žákům. Vnitřní informační systém doplňují ještě deníky výchovných skupin, denní hlášení, nástěnky, rozhlas, třídní schůzky a individuální schůzky s rodiči. Zpětnou vazbu plní i stravovací komise žáků. Přenos informací uvnitř zařízení vůči zaměstnancům i ubytovaným žákům je funkční, dokumentován je jen částečně.

Začínající vychovatelé v DM nejsou. Kontrolní činnost provádí ředitel učiliště, záznamy o hospitacích při výchovné činnosti nejsou vedeny, pedagogickou dokumentaci podepisuje ředitel. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá formou sebevzdělávání a účasti na nabízených akcích pedagogických center. Poznatky ze školení a seminářů přenášejí do činnosti DM. Hodnocení zaměstnanců provádí ředitel DM ústně při přiznání osobního příplatku či mimořádných odměn.

Úroveň personálních podmínek výchovné činnosti domova mládeže byla dobrá.

Celkově byly personální podmínky vzdělávání a výchovné činnosti školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a výchovné činnosti domova mládeže hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Komplexní areál celé školy se nachází v zalesněné krajině, která bezprostředně podtrhuje a umocňuje zaměření všech tří vyučovaných oborů školy. Jedná se celkem o dvě budovy, ve kterých se nachází v přízemí administrativní část školy a další zázemí související i s výukou (např. ředitelna, kabinety, posilovna, dílna ručního obrábění kovů). V prvním a druhém patře obou budov jsou pokoje domova mládeže se sociálním příslušenstvím a sedm odborných učeben (jedna učebna je vybavena počítači), které jsou více podnětné pro výuku odborných předmětů, ale méně podnětné pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů. Třetí částí areálu školy jsou dvě budovy dílen a ostatní provozní budovy (garáže, sklady, vodárna, čistíčka odpadních vod). Tento uzavřený prostor, jehož jediným uživatelem je škola, je funkčně velice vhodný a účelný pro výuku sledovaných oborů.

Vybavení školy pro výuku didaktickou technikou bylo na velmi dobré úrovni. K dispozici mají učitelé zpětné projektory, televize, videa a dva ucelené audiovizuální komplety s dataprojektorem. Materiální zázemí pro výuku českého jazyka a literatury je dobré. Tvoří je žákovské učebnice, školní knihovna (cca 1000 titulů odborných publikací a beletrie), sada videokazet s filmovým zpracováním známých literárních děl a nahrávkami aktuálních relací a pořadů. Na občanskou nauku žáci učebnice nemají. Učitelé mají k dispozici odborně zaměřené publikace, brožury a časopisy. Využívat mohou videokazety s odbornou tematikou, dalším informačním zdrojem je Internet. V matematice využívají dobře ucelenou řadu učebnic pro střední odborná učiliště, tabulky. Další zázemí pro výuku matematiky je uloženo v kabinetě vyučující a má standardní úroveň. Obsahuje tabulové rýsovací potřeby, modely těles, folie pro zpětný projektor. Chybí zde demonstrační nástěnný materiál pro zvýšení podnětnosti výuky matematiky. Výuka technologie a myslivosti učebního oboru 41-56-H/001 Mechanizátor lesní výroby probíhá ve dvou kmenových učebnách, žáci mají učebnice, mohou si zapůjčit odbornou literaturu, pro výuku slouží audiokazety, vycpaniny ptáků, pomůcky, dalekohledy, paroží, odborné videokazety. Pro výuku technologie a myslivosti mají vyučující i žáci k dispozici dostatečné množství stále obnovované odborné literatury a časopisů. Odborný výcvik učebního oboru 41-56-H/001 Mechanizátor lesní výroby probíhá ve škole ve třech dílnách. Dílny jsou vybaveny pro výuku ručního obrábění a pájení kovů, základních truhlářských prací a provozu JMT s kompletním příslušenstvím a jsou vhodné svým vybavením pro odborný výcvik díky vlastním dílenským prostorám, modernímu strojovému a materiálnímu vybavení.

Z materiálních zdrojů byly velmi dobře využívány učebnice (pokud je žáci měli), odborná literatura a časopisy. Slabším místem bylo malé využívání didaktické techniky ve sledované výuce. Při plánování oblasti materiálně-technických podmínek se vedení školy velmi dobře zaměřuje na odborné předměty a odborný výcvik. Celkově byla nižší funkčnost a efektivita zjištěna u využívání a následného plánování materiálně-technických podmínek u všeobecně vzdělávacích předmětů.

Materiálně-technické podmínky byly u všeobecně vzdělávacích předmětů hodnoceny jako dobré, u odborných předmětů a odborného výcviku jako velmi dobré.

Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovné činnosti domova mládeže

Domov mládeže je umístěn ve dvou budovách, které jsou relativně samostatnými organizačními jednotkami. Žáci jsou ubytováni v devíti jednolůžkových až třílůžkových pokojích a v dvaceti devíti čtyř až šestilůžkových pokojích. Některé z nich nemají samostatný vchod a žáci procházejí přes sousední pokoj. Sociální zařízení s teplou vodou je společné,

vytápění je ústřední. V pokojích jsou válendy s úložným prostorem (část z nich jsou palandy), skříně, noční stolky, stoly a židle. Osvětlení je na stropě. Žáci mají k dispozici dvě klubovny s barevnými televizory a videem, dvě kuchyňky s lednicí, sporákem, mikrovlnnou troubou a varnou konvicí. Omezené soukromí pro samostudium nahrazuje žákům možnost navštěvovat v odpoledních hodinách volné učebny, žáci mají přístup do učeben s osobními počítači napojenými na Internet, ve dvou učebnách jsou dataprojektory. Ve volném čase mohou žáci využívat knihovnu, posilovnu, místnost pro stolní tenis, tělocvičnu, běžné sportovní náčiní, společenské hry a hudební nástroje. Mimořádné možnosti poskytuje areál učiliště ubytovaným žákům pro venkovní sporty, neboť je zde velké i malé hřiště a bazén s přehřívanou vodou. V suterénu budovy jsou šatny s uzamykatelnými skříňkami. Místnost pro umístění náhle onemocnělého žáka supluje jeden z neobsazených pokojů. Kapacita domova mládeže umožňuje jeho řediteli umístit všechny žáky, kteří podají přihlášku. Vnitřní řád DM zařazuje Domov mládeže podle již neplatné kategorizace do I. kategorie, ředitel učiliště však stanovil měsíční poplatek za ubytování 600,--Kč v souladu s platným předpisem, neboť ubytovací jednotky v obou budovách odpovídají II. kategorii, pro kterou platí rozmezí 300,-- až 800,-- Kč měsíčně.

Zvláštní plán pro oblast zlepšení materiálně-technických podmínek DM učiliště nemá, ředitel však podmínky dobře zná a podle celoučilištních priorit rozděluje přidělené finanční prostředky. Využívá k tomu i výnosy z vlastní činnosti, zejména z pronájmu ubytování pro jiné subjekty (jazykové kurzy, vysoké školy, letní tábory, individuální a skupinové akce).

Ubytovací kapacita domova mládeže uvedená v Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 345/02-21, ze dne 13. ledna 2003, je 130 lůžek. Ke dni inspekce bylo ubytováno 115 žáků.

Materiálně-technické podmínky domova mládeže byly hodnoceny jako dobré.

Celkově byla oblast materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a materiálně-technických podmínek výchovné činnosti domova mládeže hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Ve škole probíhá výuka tří učebních oborů. Dle Klasifikace kmenových oborů se jedná o obory 23-66-H/001 (Mechanik opravář - lesní stroje a zařízení), 33-56-H/003 (Truhlář - dřevěné konstrukce), 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby).

Všechny tři vyučované učební obory jsou realizovány v souladu s údaji v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Používaný platný učební dokument č. j. 175810/1994-74 ze dne 25. listopadu 1994 u učebního oboru 33-56-H/003 (Truhlář - dřevěné konstrukce) je dobře uplatňován při organizaci výuky a zvolené přesuny hodinových dotací v prvním ročníku (posílení dotace o jednu hodinu u českého jazyka a literatury a snížení o jednu hodinu u cizího jazyka v týdnu) a ve druhém ročníku (posílení dotace o jednu hodinu u matematiky a snížením o jednu hodinu cizího jazyka v týdnu) jsou s nimi v souladu.

U učebního oboru 23-66-H/001 (Mechanik opravář - lesní stroje a zařízení) jsou uplatňovány v plném rozsahu učební dokumenty č. j. 23653/2001-23, včetně dodatku č. j. 17044/03-23 ze dne 4. dubna 2003, s platností od 1. září 2003.

U učebního oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) jsou sice používány platné učební dokumenty č. j. 339948/94-74, včetně dodatku č. j. 17397/2003-23 ze dne 8. dubna 2003, s platností od 1. září 2003, ale ve druhém ročníku je zvolenou úpravou (zařazení

nového volitelného předmětu myslivost s dotací dvou hodin) překročen maximální počet hodin v týdnu o jednu hodinu (z 34 hodin celkového počtu na 35 hodin).

Výše popsané rozvržení učiva odpovídalo předloženému a realizovanému rozvrhu hodin.

Ve dvou sledovaných předmětech (český jazyk a literatura, matematika) bylo u všech tří sledovaných učebních oborů vyučováno podle platných učebních osnov a v třídních knihách byl průběh vzdělávání průkazně zaznamenáván. V předmětu občanská nauka bylo zjištěno, že vyučující používají neplatné učební osnovy. Ve sledovaných odborných předmětech technologie a myslivost a v odborném výcviku u učebního oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) bylo vyučováno podle platných učebních osnov a v třídních knihách byl průběh vzdělávání průkazně zaznamenáván.

Výuka probíhá u dvou učebních oborů 33-56-H/003 (Truhlář - dřevěné konstrukce) a 23-66-H/001 (Mechanik opravář - lesní stroje) v souladu s učebními dokumenty, u učebního oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) výuka neprobíhala v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Ze sledovaných předmětů nebyly používány platné učební osnovy pouze v předmětu občanská nauka.

Na kontrolu naplňování učebních dokumentů se vedení školy soustřeďuje velmi málo. Jedná se hlavně o formální kontrolu vypracování časově tematických plánů a při hospitační činnosti je kontrola naplňování učebních osnov prováděna pouze vzhledem ke sledované hodině.

Kontrola naplňování učebních osnov není účinná.

Organizace vyučování jednotlivých předmětů a tříd je dána rozvrhem hodin, který je sestaven dle požadavků příslušné vyhlášky pro střední školy (začátek a konec vyučování, počet vyučovaných hodin v jednom dni, délky přestávek, atd.). Z pohledu psychohygienických zásad jsou nevhodně zařazeny sledované všeobecně vzdělávací předměty (český jazyk a literatura, občanská nauka a matematika) vždy do dvouhodinových bloků, což se při sledovaných hodinách projevovalo velkou ztrátou pozornosti a vnímavosti žáků ve druhých hodinách.

Vnitřní řád školy obsahuje dobře zpracované povinnosti a práva žáků a je z tohoto pohledu vyvážený. Celkový obsah odpovídá požadavkům příslušných zákonných norem a byl schválen pedagogickou radou dne 28. srpna 2000 a aktualizován 1. ledna 2003. Provozní řády učeben a dílen jsou velmi dobře zpracovány a viditelně vyvěšeny. Informační systém je založen na standardní formě předávání ústních informací rodičům zletilých i nezletilých žáků pomocí pravidelných třídních schůzek (dvakrát za školní rok, u prvních ročníků jedna informativní schůzka navíc v červnu před zahájením studia), dále na písemném zaznamenávání klasifikace a výchovných opatření do „studijních průkazů“ jednotlivými vyučujícími. Doplnující informace o škole jsou k dispozici na internetu. Pro žáky i vyučující jsou ve škole velmi dobře vedeny na chodbách nástěnné tabule s potřebnými informacemi (organizace roku, jednotlivé řády a průběžné informace, například o akcích v týdnu apod.).

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Činnost výchovné poradkyně je systematická a plánovitá (viz Plán výchovného poradce). Při řešení výchovných problémů úzce spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli a vychovateli. Promyšleně pomáhá žákům při jejich další profesionální orientaci. Velmi dobře se spolupodílí na prezentaci školy, například při dnech otevřených dveří nebo při tvorbě informační nabídky pro žáky základních škol.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura

Výukou předmětu jsou pověřeni tři celkem tři pedagogové. V každé třídě vyučují českému jazyku a literatuře dva učitelé - jeden část jazykovou, komunikační a slohovou, druhý část literární. Učitelka bez předmětové specializace pro výuku českého jazyka a literatury získala kvalifikaci k výuce na základní škole, další dva učitelé jsou z pohledu příslušné vyhlášky k výuce odborně a pedagogicky nezpůsobilí. Nepříznivé personální zajištění výuky se projevilo ve sledované literární výuce, kde byly z hlediska věcné a odborné správnosti výuky zaznamenány obsahové nepřesnosti.

Počet vyučovaných hodin předmětu je v souladu s učebními plány jednotlivých učebních oborů. V prvním ročníku učebního oboru 33-66-H/003 využil ředitel školy vhodně své kompetence a navýšil hodinovou dotaci předmětu o jednu hodinu (na dvě hodiny týdně - stejně jako u ostatních učebních oborů), čímž vytvořil lepší podmínky pro naplnění obsahu učiva předmětu. Učební osnovou stanovené závazné rozdělení učiva do jednotlivých ročníků na počátku výuky s proporčním zastoupením všech tří oblastí vyřešila škola zpracováním tzv. tematických plánů, jejichž obsah vychází z platné učební osnovy. Předložené rozdělení učiva má rozdílnou vypovídací hodnotu. Nedostatkem je např. neuvádění názvů předepsaných tematických celků (3. ročník), chybí jména probíraných autorů (1. ročník). Na rozdíl od doporučení osnovy je časově preferována část literární. Hospitováno bylo ve všech hodinách českého jazyka a literatury, které byly zařazeny v rozvrhu hodin ve dnech inspekční činnosti. Výuka byla sledována u dvou pedagogů, jelikož třetí vyučující v době konání inspekce dle rozvrhu nevyučoval.

Žákům doporučené učebnice byly využity jen při jazykové výuce. Podpora výuky didaktickou technikou nebyla zaznamenána v žádné z navštívených hodin. Vybavení a tradiční uspořádání kmenových učeben s průměrnou estetickou úrovní umožňuje realizovat výuku mateřského jazyka a literatury vzhledem k jejím cílům, přestože jsou z pohledu sledovaného předmětu nepodnětné.

Obvyklé motivační prvky (sdělení programu a cíle hodiny, využití probíraného učiva v praxi, mezipředmětové vztahy atd.) prolínaly jazykovou výukou. Ve sledovaných hodinách literární výchovy účinná motivace scházela.

Kumulace vždy dvou po sobě jdoucích hodin jednou za čtrnáct dní se nejeví z hlediska psychohygieny výuky jako optimální. Zásadní nedostatky z hlediska organizace a zvolených metod a forem práce byly zjištěny ve třech literárně zaměřených hodinách. Ve sledovaných hodinách nebylo respektováno učební osnovou předepsané pojetí výuky (tj. převaha četby a interpretace konkrétních uměleckých děl nebo ukázek, které jsou doplněny nezbytnými poznatky z literární historie a teorie). Ani v jedné z hodin nepracovali žáci s konkrétním textem (s výjimkou žáků přednášejících své referáty), přestože měli k dispozici alespoň jednu čítanku do lavice. Pozitivním prvkem navštívených hodin byl přednes žákovských referátů, který však ukázal na podceněnou přípravu při jejich zadávání (různá osnova – obsahová struktura referátů, čtyři žáci v jedné hodině hovořili o stejné knize). Neuspořádanost, obsahové nepřesnosti a chyby ve sledovaném verbálním výkladu signalizují podcenění bezprostřední obsahové přípravy na výuku. Rovněž struktura a převažující činnosti ve třech literárních hodinách (referáty, výklad, diktování faktografických údajů do sešitů) ukazují na malou variabilitu používaných vyučovacích metod a forem práce. Cíle hodin nebyly jasně stanoveny, zařazeným výukovým postupům scházelo zřetelné směřování k nějakému závěru. Ve všech hodinách scházela prostor pro shrnutí a utřídění získaných poznatků.

Tradičně pojatá jazyková výuka měla jasnou organizační strukturu, která obvykle zahrnovala frontální opakování předchozího učiva, výklad nové látky spojený se zápisem na tabuli a do sešitů, samostatné i společné procvičení jevů dle učebnice spojené s opravou a vysvětlením probíraných jevů. Učivo bylo ze strany učitelky interpretováno odborně i věcně

správně. Rezervy existují v důsledném naplňování učební osnovou doporučených postupů (např. zařazování krátkých mluvních cvičení do všech hodin). Ve sledovaných hodinách bylo preferováno jazykové učivo na úkor komunikační a slohové výchovy, což se projevilo zúženým prostorem, který byl věnován rozvoji vyjadřovacích dovedností a schopností.

V četnosti a rozsahu průběžného i závěrečného hodnocení výkonů žáků existují rezervy, které byly více patrné v literární výuce. K ústnímu zkoušení nedošlo v žádné z hodin, sledované klasifikaci žakovských referátů scházelo odbornější a zřetelnější zhodnocení obsahu i formy. Do žakovských knížek je zapisována spíše méně četná klasifikace.

Metody a formy práce, které by podporovaly rozvoj komunikativních dovedností žáků, byly v navštívených hodinách zastoupeny jen částečně. Oba vyučující se snažili umožnit žákům pomocí frontálně kladených otázek vyjádřit vlastní stanoviska.

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura hodnoceny jako vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu občanská nauka

Výuku předmětu zabezpečují celkem tři učitelé. Žádný z nich nespĺňuje svým dosaženým vzděláním kvalifikační předpoklady k výuce všeobecně vzdělávacích předmětů ve středních školách stanovené příslušnou vyhláškou. Z pohledu legislativně stanovených podmínek odborné a pedagogické způsobilosti nevyhovující personální zajištění výuky předmětu se negativně projevilo ve sledované výuce. Z hlediska věcné a odborné stránky výuky byly zaznamenány nepřesnosti.

Ve dnech inspekční činnosti byly navštíveny všechny hodiny občanské nauky, které byly zařazeny v rozvrhu hodin. Výuka byla sledována u dvou pedagogů v prvním a druhém ročníku; hospitovat u třetího učitele, který vyučuje ve třetím ročníku, nebylo možné, jelikož ve dnech inspekční činnosti dle rozvrhu nevyučoval. Učebním plánem předepsané počty hodin v jednotlivých ročnících byly dodrženy. Požadavek učební osnovy předmětu na rozdělení učiva do jednotlivých ročníků a vytvoření jeho časového plánu realizovala škola v podobě tzv. tematických plánů pro jednotlivé ročníky. Obsah učiva popsany v tomto závazném rozdělení a dle zápisů v třídních knihách i realizovaný není totožný s platnou učební osnovou. Předložený rozpis (rozdělení učiva) důsledně nerespektuje platnou učební osnovou předepsaný obsah ani rozsah závazných tematických okruhů.

Výzdoba kmenových učeben s průměrnou estetickou úrovní není ve vztahu k předmětu motivující. Ve dvou hodinách byla vhodně využita ve třídě trvale instalovaná didaktická technika k promítnutí odborného filmu s přenosem obrazu a zvuku pomocí dataprojektoru. Žáci nemají učebnice, chudé materiální zázemí pro výuku předmětu poznamenalo názornost výuky.

Nejčastěji zařazovanými motivačními prvky byly frontálně kladené otázky, jimiž byli žáci vyzýváni k odpovědím i vyjádření vlastních postojů a myšlenek. Míra jejich aktivity a zájmu o výuku kolísala podle atraktivnosti probíraného tématu (např. spolupráce jedinců s vyučujícím byla zaznamenána při probírání drogové problematiky). Týmová spolupráce žáků nebyla ve sledované výuce zařazena.

Ve vnitřním členění hodin byla zjištěna citelně slabá místa. Velmi často scházela jakákoli vstupní motivace, v závěru chyběl prostor pro shrnutí a systematizaci poznatků. Vzdělávací a výchovné cíle nebyly v úvodu zřetelně stanoveny. Tradiční styl verbálně sdělovaných informací (občas neúplných a nepřesných) formou ne vždy pečlivě promyšleného a strukturovaného výkladu byl provázen frontálně kladenými otázkami. Tempo výuky bylo místy rozvleklé, podávaným informacím scházelo jasné směřování k nějakému závěru. Zásadním nedostatkem navštívených hodin bylo nerespektování pojetí výuky předmětu, který má směřovat především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků. Absentovaly

metody a formy práce, které by odpovídaly výchovnému charakteru předmětu, výrazně převažovalo informování ze strany vyučujících nad formováním žádoucích postojů žáků. Jako nevhodné z hlediska psychohygieny (rovnoměrnost a systematičnost přípravy) se jeví zařazení dvou hodin předmětu po sobě jednou za čtrnáct dnů.

Vyučujícím nelze upřít snahu přimět žáky k diskusi, pro kterou však nevytvořili vhodné podmínky (tj. příprava tématu i organizace, schopnost řídit diskusi a směřovat k zamýšlenému závěru). Nestresující klima výuky bylo jen občas narušeno neakceptováním dohodnutých pravidel komunikace (nevhodné výkřiky - poznámky žáků). Vzájemné respektování a výchova k toleranci byly také vzhledem absenci kooperativních technik učení zastoupeny více v teoretické podobě (např. ve dvou hodinách žáci se dověděli o významu tolerance).

Výkony žáků nebyly v průběhu ani v závěru naprosté většiny vyučovacích hodin nijak zhodnoceny. Vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo v navštívených hodinách zastoupeno.

Průběh vzdělávání a výchovy v občanské nauce byly hodnoceny jako vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Výuka matematiky je u všech tří sledovaných oborů zařazena v souladu s platnými učebními plány do týdenního rozvrhu z organizačních důvodů ve stejném počtu. V prvním a druhém ročníku se jedná o dvě hodiny týdně a ve třetím ročníku jednu hodinu týdně. Oproti schváleným učebním plánům tak byl snížen celkový počet hodin matematiky v průběhu studia u oboru 23-66-H/001 (Mechanik opravář – lesní stroje a zařízení) ve třetím ročníku o jednu hodinu a oproti tomu byla u oboru 33-56-H/003 (truhlář – dřevěné konstrukce) navýšena hodinová dotace o jednu hodinu ve druhém ročníku. Výše uvedené úpravy nebrání vyučující naplňovat předepsané učební osnovy, které má vhodně rozplánované do časově-tematických plánů. Při hospitovaných hodinách bylo zjištěno, že stanovené cíle jim odpovídají a jsou přiměřené k aktuálnímu stavu vědomostí a dovedností žáků.

Všechny hodiny matematiky vyučuje učitelka s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí pro výuku sledovaného předmětu na základních školách. Sledované hodiny byly vedeny pedagogicky správně na odpovídající odborné úrovni.

Estetická úroveň kmenových a odborných učeben, kde výuka matematiky probíhala, byla na dobré úrovni. Uspořádání lavic bylo klasické do jednotlivých řad po dvou žácích. Podnětnost učeben nebyla zaměřena na výuku matematiky, nebyly zde žádné demonstrační pomůcky a další materiál pro zvýšení zájmu žáků o matematiku s následným zapamatováním si základních poznatků předkládaných v hodinách. Učebnice matematiky pro střední odborná učiliště měli žáci k dispozici. Vyučující je využívala pouze pro zadávání příkladů při hodinách i pro zadávání domácích úloh. Didaktická technika byla ve třídě nainstalována (televize, video, dataprojektor, zpětný projektor), ale při sledovaných hodinách nebyla ani jednou využita.

Výuka matematiky je nevhodně zařazena ve všech ročnících do dvouhodinových bloků, což se projevilo slábnoucí pozorností a vnímavostí žáků ve všech sledovaných druhých hodinách. Vyučovací čas učitelka sice účelně využívala, ale žákům při výuce jednou za čtrnáct dnů chybí častější procvičování, opakování a „potkání“ se s matematikou. Sledované formy a metody neměly dostatečnou variabilitu. V náročných dvouhodinových blocích nebyly dostatečně akceptovány psychohygienické zásady (členění hodin, relaxační prvky), a to hlavně vzhledem k časové náročnosti zvládnutí předepsaného učiva. Vyučující nabízí pro zájemce konzultace a doučování.

Klidný přístup a pedagogický takt vyučující byly velmi dobrými motivačními prvky ve sledovaných hodin. Často prováděnou kontrolou v lavicích měla učitelka přehled

o úspěšnosti zvládnání učiva. Hodiny probíhaly klidně, bez emocí byly řešeny vzniklé vzdělávací i výchovné problémy. Celkově byla tvůrčí aktivita žáků nízká.

Žáci akceptovali stanovená pravidla při organizaci hodin. Bez zábran vyjadřovali svoje názory. Kladené otázky vůči vyučující se týkaly však hlavně požadavku na opětovné vysvětlování učiva a postupu řešení úloh. Kolektivní práce a vzájemná komunikace mezi žáky neměla odpovídající úroveň.

Metody hodnocení měly standardní úroveň (hodnocení kratších i čtvrtletních opakovacích písemných prací bylo prováděno spravedlivě dle předem stanovených pravidel, ústní zkoušení u tabule bylo řádně vyhodnoceno). Četnost klasifikace byla dobrá a pohybovala se mezi třemi až pěti známkami od začátku školního roku u žáků s odpovídající docházkou. Ve sledovaných hodinách bylo málo využíváno dalšího průběžného hodnocení drobnějších úspěchů nebo nezdarů žáků při řešených cvičeních s přihlédnutím k jejich individuálním dispozicím.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborných předmětech (technologie, myslivost)

Kontrolní hospitace byly realizovány ve dvou hodinách technologie a dvou hodinách myslivosti v tříletém učebním oboru Mechanizátor lesní výroby. Týdenní časová dotace předmětu je v souladu se schválenými učebními plány. Požadavek učebních osnov na rozdělení učiva realizovaly vyučující zpracováním tematických plánů. Sledované hodiny byly velmi dobře připraveny po odborné stránce, menší důraz byl kladen na metodiku hospitovaných hodin.

Výuka byla sledována u dvou vyučujících, z nichž jeden splňuje pouze podmínku odborné způsobilosti a jeden vyučující je z pohledu platné normy pro výuku teoretického předmětu nezpůsobilý. Tento nedostatek byl kompenzován vysokou odbornou erudovaností vyučujícího.

Výuka hospitovaných předmětů probíhá v kmenových učebnách, jejichž psychohygiena a estetická úroveň odpovídá standardu. Žáci měli k dispozici učebnice, pomůcky a předtištěný text. Vyučující v jedné hodině využil zpětný projektor.

Vnitřní členění hodin odpovídalo stanoveným cílům. Spíše klasický styl výuky doplňovali vyučující frontálně kladenými otázkami. V závěru hodin se často nepodařilo vyčlenit dostatečný prostor pro shrnutí nových poznatků a zpětnou vazbu. Tempo výuky bylo přiměřené, vyučující respektovali psychohygienické zásady.

Úvod vyučovacích hodin nepostrádal seznámení s cílem a obsahem učiva, v jejich průběhu bylo hlavním motivačním stimulem uvádění příkladů z praxe.

Podklady pro klasifikaci získávají učitelé převážně vyhodnocováním písemných testů a tradičním ústním zkoušením.

Oba vyučující respektovali osobnost žáků a svým klidným vystupováním vytvářeli příznivé klima. Vzájemná komunikace byla otevřená, žáci byli často vybízeni k vyjadřování vlastních názorů. Vyučující vhodně využívali praktické zkušenosti žáků.

Průběh vzdělávání a výchovy byl v odborných předmětech technologie a myslivost celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborném výcviku oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) realizovaného ve vlastních dílnách školy

Celkem bylo sledováno sedm hodin výše uvedeného předmětu u vrchního mistra odborného výcviku. Týdenní časová dotace předmětu byla v souladu se schváleným učebním plánem. Osnova odborného výcviku je rozpracována do tematických plánů. Jednotlivé tematické celky

mají stanovenou hodinovou dotaci, vzdělávací cíle respektují zásady přiměřené náročnosti realizace výuky a propojení teorie s praxí. Plnění plánované výuky je přehledně zaznamenáváno v denících odborného výcviku. Bezprostřední příprava vyučujícího byla zaměřena na stránku odbornou i metodickou.

Výuku zajišťuje pedagog, který z pohledu platné právní normy nesplňuje podmínku pedagogické způsobilosti. Tento nedostatek neměl vliv na kvalitu hospitovaných hodin. Vyučování odborného výcviku sledovaného oboru probíhalo ve škole v odborné dílně. Materiální vybavení dílny umožňovalo plnit probírané téma „broušení řetězu motorové pily“. Žáci měli k dispozici modely, různé typy řetězů, sady pilníků a předtištěný obrazový materiál znázorňující přesný pracovní postup. Prostředí a vybavení dílen odpovídá hygienickým požadavkům.

Výuka byla zahájena dle rozvrhu pracovní doby proškolením o bezpečnosti práce. Instruktaž k probíranému tematickému celku byla prováděna přehledně a srozumitelně, pokyny byly jasné a přiměřené možnostem žáků. Následné úkoly byly žákům zadávány s odkazem na získané znalosti v odborných předmětech teoretického vyučování. Psychohygiena výuky byla dodržena.

Příkladná organizace výuky, dobré materiální podmínky a profesionální přístup vyučujícího byly velmi dobrými motivačními prvky.

Pomoc, pochvala a hodnocení i dílčích úspěchů vedly k vytváření dobré pracovní atmosféry. Vrchní mistr odborného výcviku v jednotlivých hodinách respektoval individuální dispozice žáků a oceňoval snahu o pokrok. V závěru učebního dne vyučující provedl objektivní a zdůvodněné hodnocení jednotlivých žáků.

V průběhu hospitací bylo z chování žáků zřejmé, že dohodnutá pravidla jednání mezi žáky a vyučujícím jsou respektována. Komunikace je založena na vzájemné důvěře a přirozené autoritě vyučujícího.

Průběh vzdělávání a výchovy byl v odborném výcviku ve vlastních dílnách školy u učebního oboru Mechanizátor lesní výroby celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou součástí jednání pedagogické rady, kde jsou projednány a zaznamenávány podle jednotlivých ročníků a tříd. Opatření z nich vyplývající zachycují pouze řešení vůči neprospívajícím žákům. Komerční ani vnitřní testy a jiné evaluační nástroje škola nevyužívá. Výsledky vzdělávání si učitelé ve sledovaných předmětech zjišťují běžně užívanými metodami ústního a písemného zkoušení. Žáci učebních oborů se zúčastňují profesních soutěží, jejich výsledky škola zaznamenává, ale pro další evaluaci nevyužívá.

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů byl celkově hodnocen jako dobrý.

HODNOCENÍ SOUČÁSTI ŠKOLY – DOMOVA MLÁDEŽE

Realizace výchovné činnosti

Výchovnou činnost plánují vychovatelé na základě ředitelem DM schváleného ale velmi rámcového celoročního plánu, který je spíše výčtem možných akcí, jež aktuálně zařazují někteří v měsíčních, někteří v týdenních cyklech do deníku výchovné skupiny. Výchovné cíle a jejich naplnění nejsou z dokumentace zřetelné, výsledky nejsou analyzovány. Kontrolní činnost v oblasti naplňování výchovné činnosti není průkazná, Při kontrole naplňování výchovné činnosti se projevuje absence vedoucího vychovatele, způsob kontroly není účinný.

Ubytování žáci jsou rozděleni do výchovných skupin, jejich počty jsou v souladu s právním předpisem. Při rozdělení žáků byl zohledněn ročník a obor studia. Všichni ubytovaní jsou žáky učiliště. Povinná dokumentace vztahující se k činnosti DM je kompletní (osobní spis žáka, deník výchovné skupiny, denní záznam a přihláška do DM) a má standardní administrativní i obsahovou úroveň. Pro denní záznamy nevyužívají vychovatelé tiskopisy SEVT 49 071 0, údaje, jež zhruba kopírují uvedený tiskopis, zaznamenávají do sešitu. Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh výchovné činnosti DM.

Průběh výchovné činnosti v domově mládeže

V domově mládeže jsou ubytováni výhradně žáci učiliště, které DM sdružuje. Vnitřní řád domova mládeže ze dne 28. srpna 2000 obsahuje práva i povinnosti ubytovaných žáků, včetně denního režimu. Žáci i jejich zákonní zástupci byli s jeho obsahem seznámeni. Přestože byl k 30. lednu 2003 aktualizován, obsahuje nepřesnosti a termíny neplatné nebo nemající oporu v současné legislativě. Vyžaduje doplnění některých informací (např. stanovení poplatků za ubytování, postup při náhlém onemocnění žáka, uvolnění ubytovacích prostor při organizování mimořádných akcí atp.). Denní režim byl stanoven v souladu s organizací výchovné a vzdělávací činnosti učiliště. Psychohygienu denního režimu je dobrá, není v něm však prokazatelně vyčleněna doba pro přípravu na vyučování. Rozpis služeb vychovatelů je zpracován v souladu se zájmy a bezpečností žáků. Vnitřní i vnější informační systém využívá běžných prostředků a je vůči ubytovaným žákům i jejich zákonným zástupcům funkční.

Spolupráce vychovatelů s učiteli je usnadněna tím, že všichni ubytovaní jsou z „mateřské“ školy. Aktivity v oblasti protidrogové prevence a předcházení sociopatologickým jevům jsou rozděleny mezi úsek teoretického vyučování a výchovy mimo vyučování, kde tuto agendu aktivně zabezpečuje jedna z vychovatelek. Využívání pedagogické diagnostiky pro výchovu mimo vyučování nebylo zaznamenáno.

Motivace žáků k činnostem organizovaným DM je součástí každodenní práce vychovatelů. Ve vzájemných vztazích mezi žáky a mezi žáky a vychovateli jsou respektována lidská práva. Hodnocení žáků není v osobních spisech zaznamenáno. Nabídka volnočasových aktivit převyšuje poptávku, míra motivace a její účinnost k nim jsou odlišné. Ke sportovní činnosti stačí většinou základní informace, ke společenským a kulturním je třeba diferencovat a míru intenzity vstupní motivace výrazně zvýšit. Žákovská samospráva nebyla ustavena. Ubytování žáci mají prostor pro komunikaci s vychovateli a využívají jej, na organizaci a průběhu výchovné činnosti však participují výjimečně.

Organizování činnosti, účinnost motivace a hodnocení ubytovaných žáků byly zabezpečeny dobře.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

1. Začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a první pomoci do vzdělávacích programů sledovaných učebních v kalendářním roce 2003

V rámci inspekční činnosti bylo provedeno tematické zjišťování v oblasti začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a první pomoci do vzdělávacích programů v kalendářním roce 2003. Rozpracováním a zabezpečením realizace byli vedením školy pověřeni vyučující občanské nauky ve spolupráci s třídními učiteli. Žádný pracovník školy se nezúčastnil vzdělávací akce se zaměřením na výše sledovanou tematiku. Personální podmínky umožňují začlenit tematiku s většími nedostatky.

Hlavním materiálem pro přípravu a začlenění tematiky do výchovně-vzdělávací činnosti školy je příručka pro obyvatele „Pro případ ohrožení“ a videokazeta se čtyřmi videofilmy. Řadu pomůcek má škola k praktickému provádění první pomoci (obvazový materiál, cvičnou

figurínu). Metodická příručka vydaná v roce 2003 ministerstvem vnitra nebyla do školy dodána. Ve škole nebyly k dispozici žádné demonstrační pomůcky, odborná literatura pro učitele a výukové texty pro žáky. Materiální zázemí školy pro výuku dané problematiky umožňuje začlenit tematiku s většími nedostatky.

Pro začlenění sledované tematiky vedení školy zvolilo variantu jednodenní akce v návaznosti na již vyučovanou tematiku bezpečnosti práce a první pomoci v úvodu každého školního roku ve všech ročnících. V rámci jednodenního cvičení všichni žáci školy absolvují teoretickou přípravu i praktický nácvik v předepsaných oblastech: poskytování první pomoci při zraněních v případě mimořádných událostí, příprava evakuačního zavadla, zásady pro opuštění bytu a ohroženého prostoru, rozpoznání varovného signálu „všeobecná výstraha“ a činnost po jeho vyhlášení, používání linek tísňového volání a dalších komunikačních prostředků, činnost integrovaného záchranného systému. Pro zabezpečení akce je plánováno využití pomůcek a materiálů pozvaných odborníků z Policie ČR, Hasičského záchranného sboru ČR, kteří současně seznámí žáky s danou problematikou dle svých odborností. Testem ověřované vědomosti žáků vybrané třídy byly celkově na velmi dobré úrovni.

Začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a první pomoci do vzdělávacího programu školy bylo hodnoceno jako dobré.

2. Kvalita odborného výcviku na smluvním pracovišti u učebního oboru 41-56-H/001 (Mechanizátor lesní výroby) ve školním roce 2003/2004

2.1. Personální podmínky vzdělávání a výchovy na smluvním pracovišti

V hodnoceném učebním oboru je týdně na smluvním pracovišti lesní správy Křivoklát realizováno 49 vyučovacích hodin, které zajišťují tři mistři odborného výcviku v úzké spolupráci s revírníkem lesní správy (instruktorem s odbornou způsobilostí) a vrchním mistrem odborného výcviku. Zjištěným nedostatkem je chybějící pedagogická způsobilost všech čtyř mistrů odborného výcviku.

Organizačně je výuka zajištěna řádně sepsanou smlouvou mezi školou a sledovaným smluvním pracovištěm a přeřazovacím plánem.

Přenos informací mezi školou a smluvním pracovištěm je založen na pravidelném kontaktu vrchního mistra s revírníkem (instruktorem) a mistry odborného výcviku. Namátkové kontroly na smluvním pracovišti provádí během roku ředitel školy.

Naplňování výchovně-vzdělávacích cílů zabezpečuje svojí činností vrchní mistr odborného výcviku, mistři odborného výcviku a revírník (instruktor) realizací učebních osnov, která je důsledně kontrolována ředitelem školy.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání. Při její kontrole nebyly zjištěny závady.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy byly na smluvním pracovišti celkově hodnoceny jako dobré.

2.2. Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy na smluvním pracovišti

Odborný výcvik žáků druhého a třetího ročníku výše uvedeného oboru je realizován na smluvním pracovišti Lesní správy Křivoklát. Pracoviště o ploše 490 ha v oblasti revíru Alžběta poskytuje velmi dobré podmínky pro plnění témat těžba dřeva, soustředování dřeva, výchova porostů, pěstební práce a obnova a ochrana lesa. Prostory pro výuku odborného výcviku daného učebního oboru (včetně materiálního vybavení) na smluvních pracovištích umožňují realizovat výuku předmětu v souladu s požadavky učebních osnov.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy byly na smluvním pracovišti celkově hodnoceny jako velmi dobré.

2.3. Průběh vzdělávání a výsledky odborného výcviku na smluvním pracovišti

Výuka výše uvedeného předmětu byla sledována na smluvním pracovišti lesní správy Křivoklát, se kterým má škola sepsanou řádnou a platnou smlouvu o zajištění odborného výcviku. Celkem bylo hospitováno sedm hodin. Výuka byla zajištěna mistrem odborné výchovy, který je z pohledu platné normy pouze odborně způsobilý. Bezprostřední příprava na vyučování byla pečlivá a zodpovědná vzhledem k organizaci a plnění cílů.

Týdenní časová dotace předmětu je v souladu se schváleným učebním plánem. Obsah a členění učiva odpovídá platné učební osnově. Vyučující dodržuje časový harmonogram tematického plánu. Žáci se na smluvním pracovišti střídají na základě zpracovaného přeřazovacího plánu.

Výuka probíhala na pracovišti v oblasti revíru Alžběta, který má vhodné podmínky na plnění probíraného tématu „těžba dřeva“. Žáci pracovali s vlastními nebo školou zapůjčenými motorovými pilami.

Sledované hodiny odborného výcviku zahrnovaly nástup žáků, kontrolu pracovního oblečení, pomůcek, osobního zdravotního balíčku, poučení o bezpečnosti práce, instruktáž, plnění přidělených úkolů s kontrolou a korekcí chyb, přestávky a závěr. Při zadávání úkolů byla respektována zásada názornosti a přiměřenosti. Nezbytné organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Vyučující vedl jednotlivé žáky k osvojování a prohlubování potřebných dovedností. Psychohygienické zásady byly dodrženy.

V hodinách vládla dobrá pracovní atmosféra. Vhodně motivovaní žáci měli zájem o výuku. Důležitým motivačním faktorem byla také odměna za produktivní práci.

K významným pozitivům v hodnocení patřilo zohlednění individuálních dispozic, snahy a zájmu žáků. Průběžně bylo sledováno zvládnutí jednotlivých dílčích úkolů, zásadní nedostatky byly správně identifikovány, žákům vysvětleny a opraveny. V závěru mistr odborného výcviku provedl shrnutí průběhu učebního dne a zhodnotil jednotlivé žáky, při kterém využil jejich sebehodnocení.

Přirozená autorita mistra odborného výcviku zabránila projevům nekázně, během dne panovala pracovní a nestresující atmosféra. Svým vystupováním vedl žáky ke spolupráci a přiměřené toleranci.

Průběh vzdělávání a výchovy byl ve sledovaných hodinách odborného výcviku na smluvním pracovišti celkově hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje, uvedené ve zřizovací listině Středního odborného učiliště lesnického Křivoklát, Písky 181, č. j. OŠMS/5962/2001 ze dne 6. prosince 2001, se neshodovaly s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 32 345/02-21, ze dne 13. ledna 2003 v názvu školy.

V uvedené zřizovací listině je uveden název:

Střední odborné učiliště lesnické a Učiliště, Křivoklát, Písky 181

V uvedeném Rozhodnutí je uveden název:

Střední odborné učiliště lesnické Křivoklát, Písky 181.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina č. j. OŠMS/5962/2001 ze dne 6. prosince 2001.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 32 345/02-21 ze dne 13. ledna 2003.
3. Učební plán učebního oboru 33-56-H/003 Truhlář - dřevěné konstrukce pro 1. až 3. ročník vypracovaný na základě učebního plánu č. j. 175 810/1994-74 ze dne 25. listopadu 1994 s platností od 1. září 1995.
4. Učební plán učebního oboru 41-56-H/001 Mechanizátor lesní výroby pro 1. až 3. ročník vypracovaný na základě učebního plánu č. j. 339948/94-74 ze dne 20. července 1994 s platností od 1. září 1994, včetně dodatku č. j. 26 178/2002-23 ze dne 30. září 2002 s platností od 1. září 2003 počínaje 2. ročníkem a dodatku č. j. 17 397/2003-23 ze dne 8. dubna 2003 s platností od 1. září 2003.
5. Učební plán učebního oboru 23-66-H/001 Mechanik opravář - lesní stroje a zařízení pro 1. až 3. ročník vypracovaný na základě učebního plánu č. j. 23653/2001-23 ze dne 24. srpna 2001 s účinností od 1. září 2001, včetně dodatku č. j. 17 044/03-23 s platností od 1. září 2003.
6. Učební osnovy odborných předmětů technologie a myslivost učebního oboru 41-56-H/001 Mechanizátor lesní výroby, které jsou součástí učebního dokumentu č. j. č. j. 339948/94-74 ze dne 20. července 1994 s platností od 1. září 1994.
7. Učební osnova předmětu občanská nauka pro tříleté učební obory SOU, schválilo MŠMT ČR dne 29. 4. 2002, čj. 18 396/2002-23, s platností od 1. září 2002, a to ve všech ročnících, v nichž se předmět vyučuje.
8. Učební osnova předmětu občanská nauka pro tříleté učební obory SOU, schválilo MŠMT ČR dne 21. 7. 1998, čj. 23 212/98 – 23/230, s platností od 1. září 1998 počínaje prvním ročníkem.
9. Učební osnova předmětu český jazyk a literatura pro tříleté učební obory SOU, schválilo MŠMT ČR dne 19. 7. 1999, čj. 25 625/99-22, s platností od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem.
10. Učební osnova předmětu matematika pro tříleté učební obory SOU (3 – 5 hodin týdně celkem), č. j. 23 093/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem.
11. Rozdělení učiva předmětů občanská nauka, český jazyk a literatura a matematika do 1. – 3. ročníků u tříletých učebních oborů.
12. Organizační řád Středního odborného učiliště lesnického a Učiliště, Křivoklát, Písky 181, č. j. 1/2003 ze dne 1. ledna 2003.
13. Vnitřní řád školy, č. j. 4/2003 ze dne 1. ledna 2003.
14. Katalogy a katalogové listy žáků školy ve školním roce 2003/2004.
15. Třídní knihy za školní roky 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004.
16. Rozvrh hodin školy ve školním roce 2003/2004.
17. Podkladová inspekční dokumentace.
18. Záznamy z pedagogických rad a z pracovních porad ředitele školy.
19. Hospitační záznamy kontrolní činnosti vedoucích pracovníků školy.
20. Plán výchovného poradce.
21. Roční plán práce pro školní rok 2003/2004 Středního odborného učiliště lesnického Křivoklát, Písky 181
22. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003.

23. Hodnocené čtvrtletní písemné práce žáků v matematice ve školním roce 2003/2004.
24. Organizační řád DM čj. 1/2003 ze dne 1. ledna 2003.
25. Vnitřní řád domova mládeže ze dne 28. srpna 2000, bez čj.
26. Plán výchovné činnosti DM pro školní rok 2003/2004, bez data a čj.
27. Deníky odborného výcviku sledovaného učebního oboru 41-56-H/001 Mechanizátor lesní výroby.
28. Inspekční zpráva č. j. 025 150/99-2165 ze dne 22. dubna 1999.

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky u sledovaných předmětů bylo vyhovující z důvodu nezajištění vyučujících s pedagogickou a odbornou způsobilostí u všeobecně vzdělávacích předmětů. Tento jev se projevil negativně zvláště ve výuce občanské nauky, zčásti u českého jazyka a literatury, méně již u odborných předmětů a odborného výcviku. Organizace činnosti a provozu školy vůči zaměstnancům byla hodnocena jako dobrá, neboť organizační struktura školy a činnost jednotlivých úseků je funkční a je podepřena příslušnými dokumenty s velmi dobrou vypovídací hodnotou. Ve vedení zaměstnanců a hodnocení byla pozitiva a negativa v rovnováze. Slabší oblastí je kontrolní činnost výchovně-vzdělávacího procesu u teoretické výuky. Proti tomu je velmi dobře a často prováděna kontrola praktické výuky, u které jsou prováděna okamžitá opatření.

Prostředí a prostory školy odpovídají velmi dobře potřebným podmínkám pro výuku sledovaných oborů. Vybavení školy a jeho využívání bylo hodnoceno jako velmi dobré u odborných předmětů a odborného výcviku, avšak jako průměrné u všeobecně vzdělávacích předmětů.

Plánování a realizace dvou učebních oborů byly v souladu s učebními dokumenty. Pouze u oboru 41-56-H/001 Mechanizátor lesní výroby došlo při zařazení nového volitelného předmětu myslivost ve druhém ročníku k překročení maximálního počtu hodin v týdnu. Při naplňování učebních osnov byl kontrolou zjištěn nedostatek u občanské nauky. Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ostatních sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětů bylo v rozmezí dobrý až vyhovující. V odborných předmětech a odborném výcviku převažovalo hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání velmi dobré.

Na základě zjištěných a vedením školy vytvořených personálních a materiálních podmínek plní domov mládeže své výchovné poslání dobře. Nedostatkem z pozice řízení chodu domova mládeže bylo nestanovení vedoucího vychovatele.

Porovnáním výsledků inspekční a kontrolní činnosti se závěry inspekční zprávy č. j. 025 150/99-2165 ze dne 22. dubna 1999 lze konstatovat, že stálým problémem školy je personální zabezpečení výuky vzhledem k chybějícímu pedagogickému a odbornému vzdělání učitelů, zvláště u všeobecně vzdělávacích předmětů. Plánování a organizace provozu byly opět hodnoceny jako velmi dobré. Slabší a nerovnoměrná zůstává oblast kontroly, proto se objevily i nedostatky v plnění učebních osnov v občanské nauce a překročení maximálního počtu hodin v týdnu ve druhém ročníku u oboru Mechanizátor lesní výroby.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Václav Skála	V. Skála v.r.
Členové týmu	Ing. Václav Groušl	V. Groušl v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v.r.
Členové týmu	Mgr. Richard Spiegl	R. Spiegl v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Věra Štillerová, Soňa Kušmierczyková, Mária Kotvanová

V Rakovníku dne 30. ledna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. února 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Vratislav Dlohoš, ředitel školy	V. Dlohoš v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Nádražní 102/II, 269 01 Rakovník. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-03-24	1020/04
Zřizovatel	-	-
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2004-03-08	1020/04	Připomínky byly podány.